

Hyvää Pääsiäistä!

Mistä kärsimys
johtuu?

► Sivut 8-9

Seija Pitkänen löysi
hiljaisuuden
luonnosta.

► Sivu 16

Piispa Luoma:
Äärimmäinen toivo
on pääsiäisen ihme.

► Sivut 2-3

Ei ole mitään PELÄTTÄVÄÄ

Pääsiäisen ihme on äärimmäinen osoitus äärimmäisestä toivosta, kesäkuussa arkkipiispaksi vihittävä Tapio Luoma sanoo.

Se voisi olla ylösnousemus-aamu. Vihreä puistokäytävä hehkuu vastaherännyttä valoa, lehdetkin kuin juuri puhjenneet. Kuva väikkyy **Tapio Luoman** takana. Istutaan Espoon tuomiokapitulissa, jossa Luoma hiippakunnan piispana pitää työhuonettaan.

Tarkoitus on puhua pääsiäisestä, mutta on mielessä muutakin. Luoma näet valittiin maaliskuun alussa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seuraavaksi arkkipiispaksi. Kesäkuussa hänet vihittään virkaansa.

Eikö sinua pelota?

”Olen seurannut vierestä nykyistä arkkipiispaa. Se on vaativa virka. Välillä mielessä on arkuutta ja kysyn, onko minusta siihen”, Luoma sanoo.

Paitsi että arkkipiispa kaitsee Turun ja Kaarinan alueen seurakuntia, hän myös johtaa kirkkoa ja sen monia toimielimiä. Ennen kaikkea arkkipiispa antaa kirkolle kasvot: hänen puoleensa käännytään, kun kysytään kirkon kantaa.

”Arkkipiispaan kohdistuu hyvin monenlaisia odotuksia”.

Jumala tietää, miltä paha tuntuu

Annetaan odotusten vielä hetken olla, sillä edessä on arkkipiispan virkaakin tärkeämpi asia, nimittäin pääsiäinen. Tapio Luoma muistaa varhaisimmista pääsiäisistään erityisesti tunnelman.

JANI LAUKKANEN

Äiti huolehti hyvissä ajoin pääsiäiskoris- teet paikoilleen. Sekin on jäänyt vahvasti lapsen mieleen, että hiljainen viikko oli lyhyt: pitkäperjantaina ei menty enää kouluun.

”Rippikoulun jälkeen lähdin seurakuntanuoriin. Silloin hiljaisen viikon iltakirkot kuuluivat asiaan. Elettin koko olemuksella todeksi pääsiäisen sanomaa.”

Sanoman runsaista yksityiskohdista yksi puhuttelee Luomaa erityisesti: se, miten Jeesusta kiusattiin. Häntä nimiteltiin, lyötiin ja halveksuttiin.

”Kovin harva meistä välttää kiusaamiselta päiväkodissa, koulussa tai työpai-

kalla. Jumala tietää, miltä tuntuu, kun joku tahtoo minulle pahaa. Jeesuksen toiminta osoittaa, että ihmisen todellisuus ei ole Jumalalle vierasta. Jeesus jopa suostui tulemaan Jumalan hylkäämäksi.”

Teloitusvälineestä voiton merkki

Seurakunnasta alkoi tie, jonka varrella Luoma nyt on, kantaen kaulassaan piispanristiä. Risti on kultainen mutta yksinkertainen.

”Onhan se merkillistä, että tällaisesta teloitusvälineestä on tullut kristinus-

kon merkki, voiton ja elämän merkki. Se kertoo, että ihmisen kipu, tuska ja kuolema ovat Jumalalle tuttuja. Se Jumala, johon me uskomme, välittää siitä, mitä ihmiselle kuuluu”, Luoma pohtii risti kädessään.

”Ristillä kuoli Jumalan Poika ja vielä enemmän, itse Jumala, joka syntyi ihmiseksi ja otti ihmisen osan kannettavaksi. Juuri ristinkuoleman takia meillä on armo ja rakkaus. Kaikki synnit on sovitettu eikä mikään voi erottaa meitä Jumalasta.”

Hulluahan se on, kun oikein ryhtyy ajattelemaan.

Selvitys luottokorttien käytöstä valmistui

HELSINGIN seurakuntayhtymän MAURA Audit Oy:ltä tilaama selvitys luottokorttien käytöstä ja matkalaskuista on valmistunut. Selvityksen mukaan luottokorttiosiot ja matkalaskut ovat suurimmaksi osaksi asianmukaisia. Puuttuvat tai puutteelliset tositteet viime vuodelta ovat euromääräisesti 7 685 euroa, ja ne ovat kasaantuneet muutamille kortinhaltijoille.

Selvitys vahvistaa yhtymän sisäisen tarkastuksen havainnon, että laskujen hyväksyntäprosesseissa on ollut aukkoja ja että tositteiden säilyttämisessä ja selitteiden laatimisessa on paikoin puutteita.

Ulkopuolinen, riippumaton selvittäjä kävi läpi 50 johtajan, päällikön ja kirkkoherran luottokorttiosiot ja matkalaskut vuodelta 2017. **Teemu Laajasalon** osalta käytiin läpi hänen pyynnöstään ja Helsingin seurakuntayhtymän päätöksellä luot-

tokorttiosiot ja matkalaskut vuosilta 2013–2017.

Selvityksessä käytiin läpi 1669 luottokorttitapahtumaa ja 197 matkalaskua vuodelta 2017. Kaikkiin ostotapahtumiin saatiin viimeistään selvityksen kuluessa asianmukainen selitys.

”Laajasalon luottokortti- ja matkalaskut käytiin läpi vuosilta 2013–2017. Luottokorttiosioita oli tuolla jaksolla yhteensä 351. Kolmelta viime vuodelta kuitteja oli poikkeuksellisen paljon hukassa. Kahdessa majoituksessa kustannus oli ollut liian korkea. Tarkastuksessa ei ole näitä kahta tapahtumaa lukuun ottamatta todettu poikkeuksellisia ostoja, ja tarkastuksen mukaan selvitykset ovat riittävät ja asianmukaiset”, sanoo tarkastustoimikunnan puheenjohtaja, yhteisen kirkkoneuvoston jäsen **Pertti Sundberg**.

TUULA HYTTINEN

”Risti ei vastaa perinteistä logiikkaa. Armo ei ole loogista”, Luoma sanoo.

Hän muistuttaa Jeesuksen vertauksesta, jossa kaikille työntekijöille maksettiin sama palkka, olivatpa he tehneet täyden työpäivän tai vain muutamien tuntien työn.

”Armo on raivostuttavan epäoikeudenmukaista. Armo annetaan hänelle, joka ei sitä missään nimessä ansaitse.”

Mitä jos mahdollisesti järjen mysteeriin

Risti ja pitkäperjantai ovat perinteisesti korostuneet luterilaisessa pääsiäisessä. Tapio Luoma ei silti näe luterilaista kirkkoa pelkkänä ristin kirkkona.

”Ylösnousemuksen varaan rakentuu koko kirkko. Jos Jeesus ei olisi noussut kuolleista, kirkolla ei olisi mitään sanottavaa”, Luoma toteaa.

Risti tuottaa järjelle haasteita, mutta ylösnousemus se vasta kova luo onkin.

”Ylösnousemus sotii luonnonlakeja vastaan. Miten kuollut voi herätä eloon? Silti kirkko järeäpäisesti julistaa, että hauta on tyhjä.”

Luoman mielestä Kristuksen ylösnousemus kutsuu ihmettelyyn.

”Tarkoituksena ei ole, että halveksutaisiin järjettä tai laitettaisiin se narikkaan. Täytyy suostua siihen, että todellisuus on enemmän.”

Rationaalisessa ajattelussa on puisevatkin puolensa, Luoma pohtii.

”Kaikki pitää hallita järjellä ja kuitenkin ihminen tuskailee, kun kohtaa järjenkäyttönsä rajat. Todellisuus yllättää aina valtavuudellaan. Se on pohjimmiltaan mysteeri, jota en pysty mahdollistamaan järkeeni. Mutta entä jos yrittäisin mahdollistaa järkeni mysteeriin?”

Toisinaan kristinuskon ihmettä on pyritty tulkitsemaan vain järjen valossa: mysteeri on selitetty ennen kaikkea symboliksi, jonka tehtävä on kutsua elämään parempaa elämää. Se herättää Tapio Luomassa kysymyksiä.

”Jos mysteeri tiputetaan pois, mitä meille jää jäljelle? Meille jää moraali ja etiikka, siis laki. Missä ovat evankeliumi ja armo? Laki on jotain, mikä mahtuu aina järkeen. Armo ei mahdu.”

Kynnyksellä kyselevä mieli

Pääsiäisen ihme luo valoisaa elämän-

asennetta, Tapio Luoma ajattelee. Kristuksen kuolema näytti kaiken lopulta, mutta sen jälkeen koittikin uusi alkua.

”Tähän kristityt ovat vaikeina aikoina tarranneet kiinni: vaikka Jumala sallii kärsimystä, kipua ja tuskaa, hän myös kantaa.”

Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti, lauletaan pääsiäisenä niin luterilaisissa kuin ortodoksisissakin kirkkoissa. Millaisesta voitosta lyhyt pääsiäistropari todistaa?

”Kristuksen ylösnousemus ja kuoleman voittaminen ovat äärimmäinen osoitus siitä, mitä on äärimmäinen toivo. Ihminen pelkää menettämistä, hylätyksi tulemistä, luopumista. Kuolemassa kulminoituu kaikki se, mitä ihminen

”Armo on raivostuttavan epäoikeudenmukaista”

voi pelätä. Mutta jos kuolemalla ei ole enää viimeistä sanaa, onko silloin paljon muutakaan, mitä pitäisi pelätä?”

Yksi hiljaisen viikon hetkistä on Tapio Luoman mielestä erityisen väkevä: kiirastorstain iltamessu. Aivan lopuksi alttari riisutaan ja lauletaan polusta, joka johtaa yrttitarhasta Golgatalle. Jeesuksen opetuslapset eivät tiedä, mitä tuleman pitää. He ovat kynnyksellä, ounas-televat näkemättä pidemmälle.

”Kynnyshetkellä Kristus tarjoaa aterian ja vakuuttaa, että mitä tahansa tapahtuu, minä olen teidän kanssanne”, Luoma painottaa.

Eräänlaisella kynnyksellä seisoo Luomakin, nyt vielä Espoon piispa, pian arkkipiispa. Hiljaisella viikolla ja pääsiäisenä on aikaa vain osallistua jumalanpalveluksiin ja kuulostella, mitä kaikkea viranmuutos tuo mukanaan.

”On paljon, mistä en vielä tiedä mitään”, Luoma sanoo espoolaisessa nojatuolissa.

”Haluaisin etsiä Jumalan tahtoa kyselevää mieltä. On hyvin helppoa väittää tietävänsä, mikä on Jumalan tahto. On paljon vaikeampaa kysyä Jumalan tahtoa, pysyä aidosti avoimena Jumalalle.”

SAILA KESKIAHO

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Lukemattomat maailmat

Vaikka 90 prosenttia maailman lapsista pääsee nykyään kouluun, noin puolet heistä ei opi lukemaan. Yksi syy on, että opetus annetaan kielellä, jota lapset itse eivät puhu eivätkä ymmärrä. Koulutuksen puutteesta on suora tie syrjäytymiseen, rikollisuuteen ja ääriliikkeisiin.

Suomen Lähetysseura on mukana vaikuttamistyössä, jotta valtiot ryhtyisivät kehittämään monikielistä opetusjärjestelmää.

Lukakeskuksen selvityksen perusteella Suomi on lukutaidon kärkimaita, mutta taso heikkenee. Haasteita on erityisesti koulutuksen tasa-arvon turvaamisessa. Kotitaustan ja alueellisten erojen vaikutus oppimistuloksiin on kasvussa. Heikkojen lukijoiden määrä maahanmuuttajissa on verrattain suuri ja ero tyttöjen ja poikien osaamisessa on edelleen merkittävä.

Lukutaito on tärkeä oppimisen kannalta. Lukeminen on myös erittäin hyvä harrastus.

”Lukeminen alentaa stressiä.”

Lukakeskuksen mukaan lukemisella on paljon terveyttä ja hyvinvointia edistäviä vaikutuksia. Se kehittää sosiaalisia- ja viestintätaitoja ja empatiakykyä sekä parantaa

keskittymiskykyä ja alentaa stressitasoa. Jo kuudessa minuutissa lukemisen jälkeen syke alkaa laskea ja lihasjännitys vähentyy. Kaunokirjallisuuden lisäksi sama vaikutus on tietokirjojen ja sanomalehtien lukemisella. Painetut, sähköiset tai äänitetyt tekstit eivät ole toistensa kilpailijoita tai vihollisia, vaan kyse on lukemisen ja tekstien monimuotoistumisesta.

Lukemisella on etuja myös muistin säilymiselle ikääntyessä.

Suomalaisen kirjakaupan slogan ”Ovi lukemattomiin maailmoihin” on aivan loistava. Usein jo kirjojen nimet houkuttelevat lukemaan.

Lukutaito on suuri lahja, sitä kannattaa vaalia ja siitä kannattaa nauttia.

KUUKAUDEN VALINNAT

190 000

YLE RADIO 1:N aamuhartauksilla on 190 000 kuulijaa päivässä.

7.15

UUSI AAMUHARTAUKSIEN lähetysaika on Yle Radio1:n Ykkösaamun pidentymisen vuoksi klo 7.15. Ensimmäinen lähetys kuullaan klo 6.15. Iltahartauksien uusinnat uusinnat kuullaan klo 23.00.

3

KIIRASTORSTAI on suomalaisten kolmanneksi suosituin kirkossa käyntipäivä.

KIRKKO AVASI uuden asiointipalvelun: avioliiton esteiden tutkinta onnistuu nyt verkossa milloin vain. Pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteen avulla kirjaututaan osoitteeseen esteidentutkinta.fi. Palvelun käyttö edellyttää vähintään 18 vuoden ikää ja kotikuntaa Suomessa. Vähintään toisen kihlakumppanin pitää olla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen.

KIRKON MEDIASÄÄTIÖN palkinto Tampereen elokuvajuhlilla 2018 on myönnetty ohjaaja **Virpi Suutarille** elokuvasta Yrittäjä. Toista kertaa jaetun palkinnon saajan valitsi tiedottaja ja kehittämistyön asiantuntija Eva Wäljas.

KIRKON DIAKONIAN uusi verkkolehti Diakonia+ on avattu. Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä painettu Diakonia-lehti jatkaa edelleen ilmestymistä.

RUKOILEN

Jumala, auta elämään juuri nyt ja tässä.

Etten menettäisi eilisen pettymyksen takia tätä päivää enkä pelkäisi etukäteen, mitä huomina tuo. Vahvasta luottamustani sinuun. Näytä tie pitkäperjantain läpi pääsiäisaamun puhdistavaan iloon. Kiitos elämästä, joka tuntuu. Aamen.

Terveystenhuollossa valta ja vastuu ovat monien **KÄSISSÄ**

Joskus netti ottaa potilaan mielessä vallan ja lääkäri koetaan parantumisen esteenä.

LÄÄKÄRI Minna Kiljunen ja kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropponen pohtivat Joensuun teologisessa symposiumissa, kuka käyttää valtaa terveydenhuollossa.

Lääkärin ammatissa valta ja vastuu ovat aina läsnä. Lääkärillä on valta päättää potilaalle tehtävistä tutkimuksista, annettavasta hoidosta ja jopa päättää hoidon lopettamisesta. Valta ja vastuu ovat suuria, mutta myös hyvin tarkkaan säädeltyjä. Lääkärinvala sitoo lääkäreitä käyttämään valtaansa lääkärin etiikkaan ja tutkimustuloksiin perustuen. Monista asioista on myös säädetty lailla.

Potilaat saattavat kokea lääkärin vallan hyvinkin monella tavalla. Parantamattomasti sairaita potilaita Siun Soten Palliatiivisessa keskuksessa hoitava osastonylilääkäri **Minna Kiljunen** kertoo, että toisinaan lääkärin vallan koetaan olevan rajaton.

”Varsinkin pitkäaikaisen sairauksien osalta potilailla saattaa olla epärealistisia ajatuksia siitä, mihin lääkäri pystyy ja sen myötä myös odotukset paranemisesta epärealistisia. Lääketieteellään on rajansa. Usein lääkäreihin kohdistuu illuusio suuremmastakin vallasta. Ajatellaan, että lääketiede voi pelastaa kaiken.”

Puolen miljoonan euron lääke

Toisinaan lääkärin valtaa kyseenalaistetaan. Tällöin voi olla, että internet ottaa potilaan mielessä vallan ja lääkäri koetaan parantumisen esteenä.

”Potilailla on luonnollisesti toiveita ja internetistä löytyy paljon erilaisia hoito-

ja, joita potilas saattaa toivoa kokeiltavaksi. Lääkäreiden on kuitenkin tehtävä päätöksiä ensisijaisesti lääketieteellisin mutta toki myös yhteiskunnallisin ja taloudellisin perustein. Jos yksittäinen lääke maksaa puoli miljoonaa euroa vuodessa per potilas eikä sen tehos- ta ole riittävää tutkimusnäyttöä, ei sitä ainakaan julkisin verovaroin voida käyttää”, Minna Kiljunen kertoo.

Kalliista hoidoista päätetään tapauskohtaisesti. Kiljunen mukaan yksi odotettu uudistus syöpähoidon tueksi onkin perusteilla oleva kansallinen syöpäkeskus, joka auttaa poistamaan alueellisia eroja syöpähoidossa.

”Syöpäkeskuksesta tulee jatkossa selkeitä ohjeita hoidosta. Esimerkiksi juuri uusista ja kalliista hoidoista olisi kansalliset ohjeet, joita syöpälääkärit noudattavat. Selkeitä yhteisiä pelisäännöksiä tarvitaan, jotta hoito olisi kaikkialla Suomessa saatavilla ja kansalaiset tasa-arvoisessa asemassa”, Kiljunen arvioi.

Rahan rajat päättäjiltä

Raha puhuttaa jatkuvasti terveydenhuollossa. Kunnat ja valtio määrittelevät mihin rahaa käytetään ja paljonko sitä ylipäätään on käytettävänä. Niinpä terveydenhuollossa merkittävää valtaa käyttävät myös kansanedustajat.

”Eduskunnan valta on se, että siel-

tä tulee rahoitus erikoissairaanhoidon ja kuntiin. Budjettivalta on suuri valta. Lisäksi eduskunnalla on valtaa, koska siellä tehdään lainsäädäntö. Lainsäädäntö sitten ohjaa sosiaali- ja terveystalvetoita ja tätä kautta vaikuttaa kansalaisten elämään”, joensuulainen kansanedustaja **Merja Mäkisalo-Ropponen** (SDP) kertoo.

Kompromisseja ja kotihoitoa

Mäkisalo-Ropponen on ammatiltaan sairaanhoitaja, mikä tuo oman näkökulman terveydenhuollon päätöksiin. Kompromisseja on tehtävä erittäin paljon, eikä se aina ole helppoa.

”Kyllä se raskasta on. Esimerkkinä diabeteslääkkeiden korvausten heikentäminen. Kun sitä lakiesitystä eduskunnassa käsiteltiin, niin luulen, että kaikki kansanedustajat tiesivät, ettei kaikilla kakkostyyppin diabetespotilailla ole jatkossa varaa hankkia lääkkeitä. Se on epäinhimillistä ja hölmöäkin, koska ilman lääkkeitä tulee komplikaatioita, joiden hoitaminen tulee paljon kalliimmaksi yhteiskunnalle kuin lääkkeitä korvaaminen olisi tullut”, Mäkisalo-Ropponen toteaa.

Erityisen huolissaan Mäkisalo-Ropponen on perusterveydenhuollosta, jossa resurssit ovat kansanedustajan mukaan huonot.

”Esimerkiksi yksin asuvat muistisairaat ovat jopa heitteillä. Kotihoito ei pysty turvaamaan heille inhimillistä ja turvallista kotona olemista. Olen jopa kuulut, että työntekijöitä ohjeistetaan laittamaan illalla ovet lukkoon, ettei muistisairas pääse ulos. Se on äärimmäisen

epäinhimillistä lukita ihminen omaan kotiinsa. Meillä ei ole yhteiskoteja eli ei ole paikkaa näille ihmisille, jotka eivät pärjää kotona. Meidät jotkut perussysteemit ovat rapautuneet niin pahasti, että se aiheuttaa epäinhimillisiä päätöksiä”, Mäkisalo-Ropponen sanoo.

Valta ja viitan suoja

Valta saa sanana usein negatiivisen kaiun. Valta on jotain, mitä joku käyttää. Paljon puhutaan myös vallan väärinkäytöstä. Valtaa voi kuitenkin käyttää myös hyvään, toteaa Siun soten palliatiivisen hoidon lääkäri Minna Kiljunen.

”Sana palliatiivinen tulee latinasta ja tarkoittaa ’viittaan peitettyä’. Se kuvaa hyvin palliatiivista hoitoa, jossa potilas ja hänen läheisensä otetaan kokonaisvaltaiseen hoitoon ja ’viitan suojaan’. Heistä pidetään huolta. Potilaan toiveet ja huolenaiheet pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman hyvin ja annettava hoito suunnitellaan yhdessä. Hoito on joskus hyvinkin vaativaa mutta pelkkä lääketieteellinen osaaminen ei riitä. Saattohoidossa kannatellaan potilasta ja hänen lähipiiriään kaikin keinoin”, Kiljunen kertoo.

”Toivoisin, että Suomessa keskusteltiin vielä uudestaan saattohoitovapaan mahdollisuudesta. Palkallinen saattohoitovapaa on käytössä esimerkiksi Ruotsissa. Siellä on mahdollisuus jäädä 100 vuorokaudeksi hoitamaan kuolevaa omaistaan. Siitä oli Suomessakin kansalaisaloite, mutta se ei edennyt eduskuntaan. Tässä olisi päättäjille tehtävää”.

SARI JORMANAINEN

Saattohoitovapaa olisi saatava Suomeenkin

MITÄ MIELESSÄ?

TUJUA HYTTINEN

Vaski soi, puhaltaja pörisee

”Huulet löysiksi, nyt pörise-mään, hyyyvä juuri noin!” Musiikinopettaja **Taina Räsänen** opettaa paljon erityistä tukea tarvitsevien vaskiryhmää. Alakoulu-laisten pienen ryhmän tunnelma on innostunut ja käsin kosketeltavan herkkä.

Välillä otetaan mukaan kädet ja jalat ja pää, ostetaan porkkanaa tai ajetaan autoa koulumatkalla kaasutellen. Vilkkainkin keskittyy.

Mistä on kyse, Taina Räsänen?

”Pohjantiellä koululla Kuopiossa tehtiin historiaa syyskuussa 2017, kun ensimmäinen paljon tukea tarvitsevien vaskiryhmä Pohjantien Trööttäjät aloitti toimintansa Alli Paasikiven säätiön apurahan turvin. Ensimmäisen vuoden aikana kehitystä on tapahtunut harppauk-

sittain. **Santhu Timonen** ohjasi ryhmää opinnäytteenään Savonia ammattikorkeakoulun musiikin osastolle. Mukana ryhmää ohjaamassa on myös kehitysvammaisten opettaja **Anne Heikkinen.**

”Pohjantien koululla on mahdollisuus musiikin painotusopintoihin ja koululla on useita puhallinorkestereita musiikkiluokilla ja muina harrasteryhminä. Tässä Pohjantien nuorisomusiikin pienryhmässä on kuusi soittajaa.”

Miten idea syntyi?

”Olen seitsemän vuotta ollut Kuopiossa musiikinopettajana ja opetan nyt musiikkipainotteista kolmosluokkaa. Kysyn usein tunnin alussa, millä voisimme palkita itsemme hyvin tehdyn tuntityön jälkeen. Tässä pien-

ryhmässä huomasin, että lapsia kiinnosti se, mitä musiikkiluokalla tehtiin, ja he usein toivoivat palkkiokseen torvea. Kun tajusin, miten vahva halu heillä oli soittaa, aloin suunnitella vaskiryhmää.”

Miten Trööttäjillä menee?

”Olemme esiintyneet yhdessä joulun alla muiden musiikkiluokkien kanssa Musiikkikeskuksella. Se oli hieno ja ikimuis-toinen hetki. On hienoa elää todeksi oikeaa intergraatiota.”

”Kiinnostavaa on myös nähdä, miten puhaltaminen ja esimerkiksi kielen käytön hallinnan opettelu voivat edistää puheen tuotantoa, osalla oppilaista puhuminen on hyvin vaikeaa. Sen kehittämistä ja tutkimista haluan jatkaa.”

ULLA REMES

MINUN KIRKKONI

Minun kirkkoni ei sorra eikä syrji

Heikki Juutinen ei mieti tuonpuoleisia, mutta tässä elämässä hän puolustaa kristinuskon arvoja.

Arvot liittyvät identiteettiin. Vastavalmistuneena maisterina hän työskenteli vuoden Israelissa kibbutseilla ja sai tuttavikseen sekä arabeja että juutalaisia.

”Juutalaiset olivat ylpeitä juutalaisuudestaan ja arabit siitä, että olivat muslimeja. Oivalsin, että yhtä lailla ylpeästi minä voin olla kristitty.”

”Haluaisin, että kirkko olisi keihäänkärkenä taistelemassa sairaiden, sorrettujen ja syrjittyjen puolesta.”

Kun kirkko elää sanomansa mukaan, se ei paina ketään synty-sanalla alaspäin, vaan puhuu hyvästä elämästä ja tuo ihmisille lohtua ja iloa. Silloin kirkko myös taistelee heikkojen ja vähemmistöjen puolesta.

”On kyse ihmisen hyväksymisestä. Siksi tuntuu aivan uskomattomalta, ettei naisia tai homoseksuaaleja kohdeltaisi kirkossa niin kuin kaikkia muitakin ihmisiä.”

”Kirkon ei tule tukea syrjiä ja sortavia rakenteita, koska kristinuskko ei ole syrjivä, alista-va eikä sortava uskonto.”

Heikki Juutinen on toiminut kolme kautta kirkkovaltuustossa, kirkkoneuvostossa ja Puijon seurakuntaneuvostossa. Alussa tuntui, että virkamiesjoh-to on niin voimakastahtoista ja määrätietoista, ettei mihinkään voi vaikuttaa. Sittemmin onkin tuntunut hyvältä, että johto tietää mitä tahtoo. Syntyy oikeaa keskustelua.

Senkin Juutinen on huomannut, että kirkon työntekijät ovat paljon avarakatseisempia kuin keskivertoseurakuntalaiset.

Valitettavasti hyvin harva

KAJIA VUORIO

tavallinen kirkon jäsen haluaa osallistua päätöksentekoon. Herätyskristilliset ovat puolestaan sitäkin aktiivisempia.

”Kirkko on hyvä, elämää suojeleva ja heikoimmista huolta pitävä viitekehys. Juuri sellaisesta kirkosta minä pidän.”

KAJIA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Parasta paikallista palvelua

Pyydä tarjous täydenpalvelun
hautajaisjärjestelyistä.

**KOIVUMÄEN
KARTANO**

Koivumäenkuja 18

017 361 4291

www.koivumaenkartano.com

19 53

**KUOPION
HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN**

Savonkatu 24

017 261 3686

www.hautaustoimistoniiranen.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

Esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 400 € + kulut + alv. 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio

puh. 017 282 2211 • faksi 017 282 3101

www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen, Ville Heikinheimo,
Katriina Manninen, Kristian Kakko, Anu Kolari

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO

(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax

www.kolari-co.fi

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45, p. 046 921 4720, JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7 osoitteessa linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Kalevalankatu 23 A 2, Männistön ostoskeskus,
p. 262 2821, MA-PE 9-17, TI suljettu, LA-SU 9-14

PERHE-ELÄMÄ

kaipaa tervettä itsekkyyttä

Koko perheen tukeminen on entistä tärkeämpää myös seurakunnassa. Oman ajan ottaminen ei ole heikkouden merkki.

Toistakymmentä iloista tenavaa leikkii Neulamäen kirkon kerhotiloissa. Parin oven takana yhtä monta pariskuntaa istuu sohvilla ja kuuntelee, kun Kuopion seurakuntien pappi ja perheneuvoja **Markku Virta** kertoo lapsiperheiden tuomista haasteista.

Hän sanoo ääneen sen, mistä moni vanhempi kokee piston sydämessään, kun lasten äänet soivat korvissa ja housunpunnissa roikkuminen ahdistaa.

”Omia tunteitaan ei pidä pyytää anteeksi. Ihmisen täytyy muistaa, että hän on myös yksilö, jolla on omat ajatukset.”

Virta huomauttaa, että tunne ei pakota ketään toimimaan tietyllä tavalla. Jos muistamme sen esimerkiksi suuttuessamme, olemme valmiit myös toimimaan rationaalisemmin kyseisessä tilanteessa. Lisäksi hän kehottaa olemaan toisinaan itsekäs ja ottamaan omaa aikaa.

”Se ei ole heikkouden merkki, vaan tärkeä osa arkea oman jaksamisen takia.”

Hae apua voimien huvetessa

Parisuhdeneuvojan puheille tullaan useimmiten silloin, kun ei osata enää kommunikoida oikein ja riidat kärjistyvät. Seuraavaksi eniten apua tarvitaan eroti-lanteisiin ja uskottomuuden käsittelyyn.

”Parisuhdepäiviin tulevat ihmiset, jotka haluavat tietää, kuinka kehittää omaa parisuhdetta. Halutaan eväitä arkeen sen sijaan, että tullaan ratkaisemaan akuuttia parisuhteen ongelmaa.”

Virta puhui tilaisuudessa myös siitä, että voimien huvetessa vanhempi voi tehdä itsestään lastensuojeluilmoituksen. Sana sai yleisön naurahtamaan, mutta pian tunnelma vakavoitui.

”Se herättää monessa häpeää, mutta

SONJA ja Arto Honkalalla on kolme pientä lasta. Vastapainoa he hakevat luentopäivien lisäksi myös parisuhdeleiriltä: ”Parisuhde on loppuelämän mittainen suhde, ja haluamme ottaa siitä kaiken ilon irti”.

MAIJU KORHONEN

toivon, että tulevaisuudessa asenteet loiventuvat.” Lastensuojeluilmoitus ei tarkoita automaattisesti lasten huoltajuuden menettämistä, vaan sillä pyritään ennen kaikkea tukemaan lasta. Sen kautta saa esimerkiksi taloudellista tukea.

Toivottu parisuhteen pysäkki

Parisuhdepäivä on ollut kovasti toivottu pysäkki hyvän perhe-elämän puolesta. Kerran kuukaudessa järjestettävästä

Kallaveden seurakunnan Varikko-parisuhdeillasta onkin tullut jo pysyvä osa seurakunnan tapahtumakalenteria.

”Lapsi- ja perhetyö on yhä enenevässä määrin laaja-alaista toimintaa. Se ei ole enää vain lapsiin kohdistuvaa, vaan mietimme, miten seurakunta voisi olla tukemassa koko perhettä. Tarve lähtee seurakuntalaisista”, kertoo Alavan seurakunnan lapsityönohjaaja **Sirpa Pesonen**.

Tällä hetkellä seurakunnan lapsi- ja

perhetyö on keskittynyt lähinnä perheisiin, joiden lapset ovat kotihoidossa. Pyrkimyksenä on voida entistä paremmin huomioida myös ne perheet, jotka ovat työelämässä mukana.

”Jospa tämä tilaisuus olisi tavoittanut myös sen kohderyhmän, joka tulee harvemmin seurakunnan järjestämiin tapahtumiin”, Pesonen toivoo.

MAIJU KORHONEN

KOLUMNI

Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Kuopion innostava visio vuodelle 2030 on olla hyvän elämän pääkaupunki. Iso tavoite, joka pitää sisällään paljon asioita ja tekemistä.

Tavoite voidaan saavuttaa vain yhdessä tekemällä asukkaiden, virkamiesten, yhdistysten, yritysten ja organisaatioiden kanssa. Meillä jokaisella on tässä tärkeä tehtävä ja rooli.

Mitä hyvä elämä tarkoittaa sinulle? Meillä jokaisella on omat käsityksemme asiasta, mutta tietyt perustekijät ovat usein samat. Merkityksellinen elämä on yksi niistä. Merkityksellisyys on sitä, että voimme kokea itsemme arvok-

kaaksi. Olemme yhteisössämme hyväksytyjä, tulemme nähdyksi ja kuulluksi. Tärkeää on myös se, että voimme käyttää taitojamme toisten auttamiseen.

Toinen lähtökohta on perusturvallisuus, joka syntyy keskinäisestä kunnioituksesta, arvostuksesta ja mahdollisuuksista toimeentuloon. Se on luotamusta siihen, että asioilla on tapana järjestyä. Ja jos ei järjesty, siihen löytyy apuja ja työkaluja. Se on myös arjen turvallisuutta ja elämää ilman jatkuvaa pelkoa. Se on vastuunkantoa ja rinnalla kulkemista.

Hyvän elämän pääkaupunki mahdollistaa omannäköisen elämän; mahdollisuuksia itsensä toteuttami-

seen, toistemme kohtaamisiin, aktiiviseen elämään. Omannäköinen elämä on vahvasti eläjänsä näköinen, mutta salliva ja suvaitseva myös muunlaisille ratkaisuille. Se arvostaa erilaisuutta ja pitää sitä rikkautena. Hyvän elämän pääkaupunki välittää asukkaistaan, tarjoaa innostavia paikkoja kohtaamisille, ajatusten vaihdolle ja uuden oppimisille. Välittämällä toinen toisistamme ja elinympäristöstämme varmistamme hyvää tulevaisuutta myös lapsillemme.

Tehdään yhdessä Kuopiosta hyvän elämän pääkaupunki!

KIRSI SOININEN

ARI VITIKAINEN

Photo: Ari Vitikainen

Vieras opetuskieli on kehityksen este

Tuoreet raportit paljastavat maailmanlaajuisen koulutuskriisin.

KIMMO KOSONEN kertoi koulutuskriisistä 1.3. Suomen Lähetysseuran Lähetysjuhlien etkoilla.

Vaikka liki 90 prosenttia maailman lapsista pääsee nykyään kouluun, noin puolet maailman lapsista ei opi siellä mitään. Se tarkoittaa, että yli puoli miljardia, 617 miljoonaa lasta ei opi lukemaan eikä laskemaan, vaikka fyysisesti istuu koulussa. Tämä selviää Maailmanpankin kehitysraportista (World Development Report 2018) ja Unescon koulutusraportista.

Edelleenkin maailmassa on noin 260 miljoonaa lasta, jotka eivät pääse kouluun. Vuonna 2016 heistä oli peruskouluikäisiä 61 miljoonaa ja hiukan vanhempia nuoria 202 miljoonaa.

Valtava sosiaalinen ongelma

Suomen Lähetysseuran monikielisen opetuksen asiantuntija Kimmo Kosonen pitää tilannetta tulevaisuuden kannalta vakavana.

”Synkin tilanne on Saharan eteläpuolisessa Afrikassa,

jossa vain kymmenen prosenttia väestöstä osaa lukea. Se on iso ongelma myös Kiinassa ja Aasiassa”, sanoo Kosonen.

”Miksi sitten lapset Afrikassa eivät opi lukemaan? Yksi syy on, että opetus annetaan kielellä, jota lapset itse eivät puhu eivätkä ymmärrä. Tai opettajalla itselläänkin on puutteellinen eurooppalaisten kielten taito.”

Afrikassa ja arabimaissa suurin osa lapsista käy koulua kielellä, jota eivät itse puhu. Kolonialismin varjo on pitkä: Afrikassa koulujärjestelmä luotiin silloisten virallisten kielten ranskan, englannin, portugalilain tai espanjan kielillä. Eliitti on ollut koululaitokseensa tyytyväinen eikä kansankielistä koulua ole vaadittu.

”Aasiassa on siirtomaavaiheen jälkeen kuitenkin valittu aasialaisia kieliä virallisiksi kieliksi.”

Hälytyskellojen pitäisi nyt soida

Koulutuksen puutteesta on suora tie syrjäytymiseen, rikollisuuteen ja ääriliikkeisiin.

Kososen mielestä nyt on

korkea aika tiedostaa ongelma. Suomen Lähetysseura on jo mukana kansainvälisten järjestöjen, kirkkojen ja kansalaisjärjestöjen vaikuttamistyössä, jotta valtiot ryhtyisivät kehittämään monikielistä opetusjärjestelmää.

”Esimerkiksi Filippiinit on muuttanut koko koulutusjärjestelmänsä ottamaan huomioon eri äidinkielet.”

Äidinkielen opetuksen periaate on itse asiassa hakattu kiveen jo YK:n lasten oikeuksien sopimukseen. Se vastuuttaa kukin valtion järjestämään opetuksen niin, että lapsen oikeudet toteutuvat. Perusopetuksen on oltava ilmaista eikä vähemmistökielistä lasta saa kieltää käyttämästä omaa kieltään.

Suomen Lähetysseura pyrkii vaikuttamaan valtioihin, mutta myös tukemaan kohdemaissa omankielistä opetusta antavia partnereita. Lähinnä esiopetuksessa. Kaikki ne maat, joissa Suomen Lähetysseura toimii, ovat ratifioineet YK:n lasten oikeuksien sopimuksen.

KAIIJA VUORIO

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

EKOLOGINEN
HAUTAUSPALVELUSawon
Kalla

- + KULJETUKSET
- + ARKUT
- + UURNAT
- + KUKAT
- + PITOPALVELU
- + PERUNKIRJOITUKSET
- + HAUTAKIVET

Pohjois-Savon alueella
HAUTAUSPALVELU alk.

390,-

sis. perinnepuarkun,
yhden kuljetuksen,
vainajan vaatteet ja
pukemisen.

p. 044 240 2202 + Pyörönkaari 26, Kuopio + www.sawonkalla.fi

Tervetuloa
hyväntekeväisyyskonserttiin
Kuopion tuomiokirkkoon
14.4.2018 klo 15.00.
Solistina toimii kaksinkertainen
tangoprinsssi Markku Uhlbäck.
Konsertin suojelijana on piispa
Jari Jolkkonen. Käsiohjelma 15€.

Hyvän ja yksilöllisen
saattohoidon puolesta

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Kuopio-Siilinjärvi alueella

Turvallista, itsenäistä ja laadukasta elämää omassa kodissa!

- Hyväntuulista ja luotettavaa kotiapua
- Helpotusta arjen askareihin
- Kaikki kodinhoitotyöt siivouksesta asiointiin, henkilökohtaisesta avusta aktiiviseen liikkumiseen...

Vuosien kokemuksella:

KOTI-ILME

Luotettavaa palvelua

Reetta Koponen
044 505 0072

Päivi Kumpulainen
044 505 0073

Hyödynnä
palvelusetelit ja
kotitalousvähennys!

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO

Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!

Puh. 017 282 9000

puijonkivi@puijonkivi.fi

www.puijonkivi.fi

KAIKKEA KIVAA
KOTIIN

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Usko. Toivo.
Rakkaus.

Talous-Renki palveluksessa
kodin ja pihan huolto- ja remontti-
työissä sekä arjen askareissa.

Soita ja kysy lisää! P. 041 578 1654
www.talous-renki.com

HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY

Savonkatu 24, Ollinpuisto,

Kuopio, puh. 017 263 3408

Graniitintie 7, Varpaisjärvi

puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverukset

ja kiven entisöinnit

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit – kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen

p. 044 211 9876, sähköposti tuomainen.leila.m@gmail.com

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on haettavana

Hallintojohtajan virka

Hallintojohtajan tehtävänä on johtaa, kehittää ja valvoa seurakuntayhtymän taloutta ja hallintoa.

Hallintojohtajalla tulee olla soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys taloudellisten ja hallinnollisten asioiden hoitoon sekä kokemusta johtamistehtävistä.

Haku aika päättyy 15.4.2018.

Virka julistetaan uudelleen haettavaksi. Aikaisemmat hakemukset otetaan huomioon.

Tiedusteluihin vastaavat hallintojohtaja Timo Korhonen puh. 040 4848 200 tai kirkkoherra Reijo Leino puh. 040 4888 600.

Hakuilmoitus kokonaisuudessaan ja sähköinen hakulomake osoitteessa
www.ev.fi/rekrytointi tai www.kuopionseurakunnat.fi

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPIO EV.LUT.
SEURAKUNNAT

”Ennen kärsimyksessä Jumalaa huudettiin avuksi. Nykyään sen vuoksi Jumala kielletään.”

Langennneita ENKKELEITÄ

Kärsimys hiljentää myötätuntoon ja pysäyttää ajattelemaan. Mistä kärsimys johtuu?

Lääkärin ilme on vakava. Siitä voi päätellä tutkimusten tulokset. Se on syöpää, ärhäkkää laatua vielä. Edessä on pitkä kamppailu ja kärsimystie.

Jonkun toisen *via dolorosa* alkaa jo ennen syntymää. Äidillä ei ole voimia huolehtia itsestä eikä lapsesta. Huostaanoton jälkeen viranomaisista tulee kasvattajia. Koulunkäynti ei onnistu, ajautaan huonoon seuraan, poliisin kirjoihin ja vankilakierteeseen. Lopulta uupuneen elämä päättyy oman käden kautta.

Toisia kohtalon koura ei juuri ravistele, vaan käy päinvastoin. Hankkeet onnistuvat ja kaikki muuttuu kullaksi ja rakkauksiksi. Kuolemakin kohtelee hellästi. Se tulee levollisesti unessa, kun ikää on jo paljon ja elämästä saatu kylliksi.

Kärsimys jakautuu maailmankartalle epätasaisesti. On köyhiä ja kurjia kolkkia, joissa riistetään ja soditaan sukupolvi toisensa jälkeen. Toisaalla taas yhteiskunnat kukoistuvat ja kaikenlaisen vauraus kasvaa.

Syntymääräpajaisissa päätetään paljosta.

Elämä ei ole reilua

Kärsimys hiljentää. Ja laittaa miettimään.

Jo Vanhassa testamentissa ihmetellään elämän ankaruutta. Miksi hyvän Jumalan maailmassa tapahtuu myös kauheita asioita?

Viidennen Mooseksen kirjan mukaan ainakin osa kärsimyksestä johtuu ihmisten pahuudesta. Jumala kostaa omat ja isien pahat teot.

Viisauksikirjallisuus tarjoaa toisenlaisen teorian. Luonto itse – Luojan tahdosta tietenkin – palkitsee hyvästä ja rankaisee pahasta. Jos et kylvä, tulee nälkä. Jos toimit tyhmästi, joudut vaikeuksiin. Näin luonto toimii.

Jobin ja Saarnaajan kirjassa esitetään vastalause. Kärsimys ei noudata minkäänlaista kaavaa. Joskus hyvät ja viisaatkin kokevat kovia ja menettävät kaiken. Usko Jumalaankaan ei varjelle kipeiltä vastoinkäymisiltä.

Elämä vaan ei ole reilua, vaikka ollaankin hyvän Jumalan maailmassa.

Tyynesti tulessakin

Antiikin kreikkalaisessa filosofiassa kärsimystä selitettiin ”luonnontieteellisesti”.

Ensimmäinen oli kaoottisessa tilassa melskaava alkuaines. Siitä jumalat muotoilivat kauniin kosmoksen. Koska alkuaine

oli puutteellista, maailmaan jäi monenlaista vikaa ja keskeneräisyyttä. Siksi täällä kärsitään.

Toiset arvelivat kärsimyksen johtuvan edellisen elämän synneistä. Tämä platonismin muoto muistuttaa hindulaisuuden oppia karmanlaista. Jälleensyntymisten ketjussa sielut kasvavat vähitellen paremmiksi, kunnes kärsimys lopulta lakkaa.

Buddhalaisuus taas tulee lähelle kreikkalaista stoalaisuutta. Kummankin mukaan kärsimys syntyy ihmisen vääristä ja turhista haluista. Opetellaan siis ottamaan tyynesti vastaan luonnon ja kohtalon lahjat, ovat ne minkälaisia tahansa.

Silloin kivusta ja surusta häviää kärsimyksen ulottuvuus.

Synti toi itkun ja kurjan kuoleman

Varhainen kristinusko tarjosi oman täydennyksensä kärsimyksen problematiikkaan. Uuden testamentin mukaan ihmisen synty toi maailmaan itkun, hammastenkirstyksen ja kurjan kuoleman.

Kirkkoisät lisäsivät kuvioon langenneet enkelit. Nekin ovat vastuussa

Hiljainen
viikko kutsuu
hellään
myötätuntoon

luomakunnan kurjuudesta. Keskiajalla surkeat vuodenaikatkin pantiin syntiinlankeemuksen piikkiin. Taivaassa taas vietetään ikuista kevättä.

Nykypäivän ajattelija toteaa, että näissä teorioissa ihmisten ja enkelien harteille säilytetään aivan liikaa.

Kyllä suuri osa kärsimyksestä johtuu ihan luonnon omasta toiminnasta. Kipu ja kuolema kuuluvat luomakunnan kudelmaan. Olisi mahdotonta kuvitella planeettamme elonkehää ilman niitä.

Näin totesivat jo gnostilaisiksi kutsutut varhaiset kristityt. Tosin heidän mielestään tällaista luontoa ei luonut Jeesuksen Kristuksen Jumala, vaan astetta kömpelömpi tai kenties suorastaan pahansuopa alempi jumaluus. Kärsimys on siis taitamattoman tai ilkeän luojajumalan käsialaa.

Taivaassa taas hallitsee suurin ja viisain Jumala ja hänen poikansa Jeesus Kristus. Siksi siellä ei ole itkua ja vaivaa.

Osavastauksia ikiongelmaan

Tämän päivän kristikunnalle kärsimyksestä on tullut suurempi älyllinen ongel-

ma kuin millekään aikaisemmalle sukupolvelle.

Ennen maailman vääryydet vain hyväksyttiin ja Jumalaa huudettiin avuksi. Nykyään ne ovat monelle pääsyy torjua koko jumalaoletus.

Myös uskonnonfilosofisessa keskustelussa katsotaan, että paha ja kärsimys on yksi kolmesta pääargumentista jumalauksia vastaan. Kaksi muuta ovat Jumalan kätkeytyneisyys ja uskontojen keskinäiset ristiriidat.

Moni kristittykin kokee kipeää ristiriitaa. Miten voin rakastaa, kunnioittaa ja rukoilla Jumalaa, joka sallii niin paljon pahaa?

Kristikunta on toki pohtinut tätä ikiongelmaa historiansa alusta saakka. Mitään yhtä järkeä tyydyttävää vastausta ei kuitenkaan ole löytynyt. On vain joukko osavastauksia ja ajatuksen alkuja. Niihin kuuluvat ainakin seuraavat.

Maailman epätäydellisyys. Luonnon vapaus ja säännönmukaisuus. Tahdon, tietoisuuden ja persoonan vapaus. Vapautta kunnioittava Jumala. Jumalan Pojan kärsimys. Luomis- ja pelastushistorian keskeneräisyys. Jumalan kyky kääntää pahasta hyvää.

Lisäksi on muistettava aiheen laajuus.

Kysymykseen pahasta ja kärsimyksestä kytkeytyy luomakunnan koko kaari alusta loppuun. Siihen päälle vielä Jumalan salattu suunnitelma.

Ei ihme, ettei kristikunnalla ole yhtä kuningasvastausta kärsimyksen ongelmaan.

Kärsimys puhuu jumalauksen puolesta

Viime aikoina kärsimyksen ongelmasta on johdettu myös ajatuspolku jumalauksen tueksi. Se etenee näin.

Kun näemme kärsimystä, meissä syntyy erikoinen veloitteen tuntu. Koemme että meidän täytyy auttaa. Emme saa mennä ohi.

Mistä tällainen velvoite syntyy?

Se ei selity pelkästään aivojen peilisolujen toiminnalla. Peilisolut siis saavat meidät kokemaan samaa kuin toinen. Peilisolujen heijaste on kuitenkin pelkkä biologinen reaktio. Se ei syvemmässä mielessä määrää meitä mihinkään.

Tästä argumentti jatkaa näin: auttamisen velvoitteessa kuuluu ihmistä suuremman ääni. Omantunnon pakote on Jumalan sormenjälki ihmisessä.

Sama pointti rakennetaan moraalisena näkökulman idean kautta. Näemme että luonnossa on paljon kärsimystä ja eläimet käyvät jatkuvaa sotaa toisiaan vastaan.

Silti emme päätele, että ihmistenkin elämän kuuluu olla pelkkää itkua ja riitaa. Sen sijaan ajattelemme, että jotakin on pielessä. Kapinoimme kärsimystä vastaan. Olemme vihaisia ja pyydämme toisenlaista maailmaa.

Tämä muutoksen vaatimus nousee jumalatajasta. Meissä asuu aavistus toisenlaisesta todellisuudesta, siitä mitä Raamatussa kutsutaan Jumalan valtakunnasta.

Näin kärsimyksen tosiasiaa voidaan rakentaa kaksi aivan erilaista argumenttia. Siitä käsin voidaan kiistää Jumalan olemassaolo, tai sitten puolustaa sitä.

Ristin muotoiset parit

Ehkä erikoisin piirre kristinuskon suhteessa kärsimykseen löytyy hiljaiselta viikolta.

Kirkkovuodesta on osoitettu yksi ajanjakso kärsimyksen eteen pysähtymiselle. Samalla kun muistelemme Jumalan Pojan tuskien tietä, muistamme kaikkia kärsiviä ja kuolevia ihmisiä. Hiljainen

viikko kutsuu hellään myötätuntoon ja mukanaelämiseen.

Kuva ristiinnaulitusta Kristuksesta kertoo, ettei Jumalakaan jää kärsimyksen ulkopuolelle. Päinvastoin. Kristus on kokenut saman surun, tuskan ja kuoleman, jolla meitä ihmisparkoja ravistellaan. Niinpä hän katsoo meitä äärimmäisen myötätuntoisesti.

Hänen viimeiset sanansa, ”Jumalani, miksi minut hylkäsit”, ovat erityisen lohdulliset. Hän tietää, miten ihminen voi menettää kaiken toivon ja uskonsakin. Siksi hän ei hylkää sitäkään, joka ei enää jaksa uskoa.

Apostoli Paavali puhui salaperäisestä kohtalonyhteydestä Kristukseen. Emme ole omassa varassamme, vaan elämme, kärsimme ja kuolemme yhdessä Kristuksen.

Siksi Kristuksen kärsimys kantaa kaikkia kärsiviä ihmisiä. Hänen ristiltään virtaa lempeää voimaa omien ristiensa kanssa kamppaileville.

Tästäkin syystä Kuopion tuomiokirkon alttaritaulun alla lukee, Ave Crux, spes unica, terve risti, ainoa toivo.

Ihastuttavat pisanka-munat tuottavat ONNEA

Miraliisa Ollikainen tekee tarkkaa työtä. Munan pinnalle piirtyy lehtiä, peuroja ja kukkia. Kaikilla pisanka-symboleilla on oma merkityksensä, samoin kuin koristelussa käytetyillä väreilläkin. Tuloksena syntyy kauniita koristemuonia, jotka tuottavat onnea saajalleen.

Ollikainen suunnitteli antavansa työn alla olevan munan läheiselleen, joka tarvitsee suojelusta.

”Kaverini on tehnyt pisanka-munia 30 vuotta, ja niitä on jo satoja. Minulle tuli halu tehdä itsekkin sellainen, ja tämä kurssi antoi tilaisuuden oppia”, Ollikainen sanoi.

Pisanka-munissa käytetään vahabatiikkitekniikkaa. Työväline, millä piirretään kuvioita munankuoren pintaan, kastetaan sulaan mehiläisvahaan. Muna värjätään kastamalla se nestemäiseen munaväriin. Tämän jälkeen kuoreen tehdään vahalla uusi kuvio ja värikäsittely toistetaan. Väri ei tartu mehiläisvahakuviioon sen öljypitoisuuden vuoksi.

”Munavärin väriaine menee kuoren sisälle antaen sille täyteläisen ja intensiivisen värin”, kertoi kurssin ohjaaja, taiteilija **Sirpa Hasa**.

Luovia ratkaisuja

Kuvioiden sommittelu kaarevan munankuoren pintaan on pikkutarkkaa työtä, ja Hasa vaatiikin kursseillaan täydellistä keskittymistä. Häiriötekijät, kuten puhelimet, sammutetaan.

”Nuppineulatekniikalla on helppo tehdä esimerkiksi pisteitä, pilkkuja ja viuhkausjälkiä. Ennen vanhaan on käytetty myös esimerkiksi kolmion muotoon leikattuja lintujen sulkia, mitkä ovat toimineet leimasimina”.

Hasa kertoi, että myöhemmin Ukrainan alueella on käytetty myös pientä nokkakannua, kistkaa. Se on mahdollistanut esimerkiksi kirjoituksen tekemisen munan pintaan.

Arvokas sisältö

Pisanka-munien sisällön säilyttämisestä ollaan kahta eri mieltä. Toiset suosivat munien värjäystä tyhjiin kuoriin, kun taas toiset haluavat, että munassa on sisus mukana. Hasa kuuluu jälkimmäiseen koulukuntaan. ”Täysi kananmuna uppoaa väriliemeen toisin kuin tyhjä kuori. Munan pyörittäminen väriliemen pinnalla voi naarmuttaa munan pintaa, jolloin kuoreen piirretty kuvio kärsii”.

Sisällön säilyttämisellä on myös kristillistä arvoa. Pisanka-tekniikan synnyn alkuaikoina munien kuvioinnilla ja väreillä pyrittiin ilmaisemaan asioita, joita toivottiin itselle tai munan saavalle lähimmälle.

”Uskottiin, että silloin, kun munan sisältö on koristeluvaiheessa mukana, muna on täydellinen ja siihen sisällytetty toiveet menevät paremmin perille. Muna-aines palautetaan luonnon kiertokulkuun esimerkiksi laskemalla se virtaavaan veteen tai hautaamalla se maahan”.

Parafiini suojaa

Tyhjennysvaihetta odotteleva **Heidi Pakarinen**, 8, oli tullut koristelemaan munia äitinsä kanssa. Hän oli juuri saanut munansa valmiiksi, ja seuraavaksi se odotti väriä suojaavaa parafiinikäsittelyä.

”Ihmettelin, miksi muna ei tekovaiheessa näyttänyt siltä, miltä halusin sen näyttävän. Opettaja kertoi, että muna laitetaan tyhjennyksen jälkeen uuniin, missä vaha sulaa. Vahan alta paljastuu kuvion oikea väri”, Pakarinen sanoi.

TIETOLAATIKKO

Tee-se-itse –munavärit

Keltainen – keltasipuli, curry, kurkuma

Punaruskea – punasipuli, punajuuri

Siniharmaa – mustikka

Vihreä – koivunlehdet, pakastepinaatti

Sininen – punakaali

TUULA HYTTINEN

MAIJU KORHONEN

TUULA HYTTINEN

MIRALIISA Ollikainen halusi oppia koristelun salat nähtyään kaverinsa pisanka-munakokoelman.

HEIDI Pakarinen, 8, suunnitteli tekevänsä jatkossa pääsiäismunat mahdollisesti pisanka-tekniikalla.

Muistot kirkkojen kivissä

HANNU TURUNEN

KARJALAN LIITON tämänvuotiset valtakunnalliset ekumeeniset päivät Lapinlahdella kuljetivat osallistujansa tunnelmasta toiseen. Samaan viikonloppuun yhdistyivät vuosisatainen Karjala, vuoden 1918 tapahtumat ja talvisodan kauhut. Keskiössä olivat muun muassa kirkkorakennukset. Professori **Heikki Hanka** Jyväskylän

yliopistosta havainnollisti eroja bysanttilaisen tilojen eriyttämisen ja läntisen kirkkoarkkitehtuurin yksinkertaisen kirkkosalin välille. Bysanttilaiset rakensivat kiviaineksista ja pitivät näyttäviä ulkonäkörakenteista, kun luterilaiset rakensivat pelkistetymin hirrestä. Myöhemmin kiviarkkitehtuuri keskittyi luostareihin ja kaupunkeihin, mutta puu näkyi ortodoksisten tsasounien materiaalina.

”Sotaa haluavat valtioiden johtajat eivät kysy isoäitien tai äitien mielipiteitä.”

Hanna Kemppi kuvasi väitöskirjansa pohjalta, miten Karjalassa oli 30-luvulla 50 kirkkoa ja 90 rukoushuonetta. Suurin rakennusbuumi oli jo takana, ja tahti hiipui nopeasti: 30-luvulla rakennettiin enää

viisi kirkkoa. Venäläistyyli sipuleineen koettiin kielteiseksi.

Suomen ortodoksinen kirkkokunta on järjestynyt omaksi kirkkokunnaksi 1920-luvulla. Valtaosa entisen Karjalan kirkkoista on tuhoutunut. Vaikka venäläiset haluavat nyt kunnostaa raunio-kirkot entiseen asuunsa, suomalaiset eivät päivien osallistujien mukaan sille syty: rakkaimmat muistot ovat jo tuhoutuneissa kirkkoissa, yhtenä esimerkkinä **Teemu Mantsisen** päivillä esittelemä Korpiselän ortodoksisen kirkon kivijalka.

Ristisaatot elävät yhä vahvoina ja vievät väkeä muistopaikoille raja-Karjalaan. Päiviin liittyvässä Talvisodan päättymisen muistotilaisuudessa **Minna Kettunen** korosti, miten sydämen oville kolkuttaja saa avaamaan ovet myötätuntoisesti evakoille ja muille apua tarvitseville:

”Hän, joka meitä yhdistää, kolkuttaa sydäntemme ovilla – edelleen.”

HANNU MUSAKKA

Mustaa miestä ken pelkäisi

OLEN YKSI NIISTÄ tuhansista sotien jälkeen syntyneistä maalaispojista, joilla oli jo mahdollisuus päästä auran kurjesta opin tielle ja joiden äideillä oli selkeä näkemys, mikä hänen esikoisestaan piti tuleman: ”Sinä lähdet lukemaan papiksi”.

Ymmärrän nyt vanhennuttuani hyvin äitivainaata. Nuorena, vasta rippikouluikäisenä tyttönä hän oli joutunut lähtemään äidittömäksi jääneenä Kiuruvedeltä piikomaan Helsinkiin ja nähnyt siellä, miten paljon helpompaa ja kaikin tavoin rikkaampaa oli se elämä, jota pääkaupungin herrasperheissä 1930-luvun alun Suomessa elettiin. Muutaman vuoden kuluttua hän oli kuitenkin joutunut palaamaan takaisin kotimökille hoitamaan jo toisen kerran orvoksi jääneitä pienempiä sisaruksiaan, kun äitipuolikin oli kuollut synnytykseen.

Kuka äiti ei olisi halunnut tällaisten kokemusten jälkeen lapsilleen parempaa kohtaloa kuin mikä hänen itsensä osalle oli langennut. Murheittensa keskellä äiti lohduttautui puhumalla meille lapsilleen ruotsia ja muistelemalla, miten hän oli piikana saanut pissittää Suomen 1900-luvun talouselämän suuriin vallankäytäjiin kuulunutta Kansallis-Osake-Pankin pääjohtajaa **Jaakko Lassila**.

Vastoin äidin toiveita minusta ei tullut pappia, jos ei paljon pippiäkään.

Ei niin, etteivätkö uskonasiat olisi kiinnostaneet nuorta miestä. Vieläkin hävettää, miten kaksitoistavuotiaana kiivailin toistuvasti Raamatun totuuksista Jehovan todistajaksi kääntyneen setäni kanssa. Mikä minä poikanen olin

pitämään aikuista miestä kuvitella kaidalla tiellä.

Miksi en lähtenyt tuoreena ylioppilaana lukemaan papiksi Helsinkiin, jonka uljaan tuomiorakennuksen kryptassa, keisarillisen Aleksanterin yliopiston naapurissa, äitini oli käynyt rippikoulunsa? Siihen oli yksityisiä, mutta myös jotenkin yleisiä syitä.

1960-luvulla papit olivat vielä siinä asemassa, että heidän edessään seistiin hattu kädessä ja vastattiin, jos kysyttiin. Ehkä kunnioitus oli Kiuruvedellä tavallistakin syvempää, kun oli totuttu, että papit olivat körttikansan aatelina - pitkiä, mustia ja komeita **Simojoen** tai **Malmivaaran** suvun miehiä.

”Kummallista, että kirkot ammottavat tyhjyyttä nyt, kun pappia ei tarvitse pelätä.”

Vaikka tasavallassa jo elettiin, oli kuilu talonpoikien ja pappis-säädyn välillä edelleen henkisesti ylitsekäymätön. Piti olla **Savi-ahon Liisan** tapainen asioita miettimätön kylänhupakko, että tohti puhua papille kuin ihmiselle. Liisa oli tarjoilemassa kahvia naapurin **Martta**-emännän hautajaisissa ja tarjosi kirkkoherrallekin, joka kuitenkin esteli: ”Kiitos, en minä ota nyt, kun join juuri toisessa paikassa”.

Liisa ei häkeltynyt, vaan teki uuden tarjouksen: ”Ottakee hyvä rovasti ies yks sokeri!”

Tämän päivän Suomi on jo toinen kuin se, johon minun sukupolveni syntyi ja jossa se varttui aikuiseksi.

Papit ovat tosin tavoittamattoman kaukana myös tänään, kun pienet seurakunnat on sulautettu suuriksi hallinnollisiksi yksiköiksi ja lauma tuskin enää näkee tai tuntee omaa paimentaan. Mutta henkisessä katsannossa papit eivät ole enää aikoihin olleet yhtä etäisiä kuin nuoruuteni vuosina. Vaikka taloudellinen eriarvoisuus taas kasvaneekin, kansakunta on ainakin tasa-arvoistunut. Lipe- reistään huolimatta pappikin voi ja saa olla tänään tavallinen ihminen ja syntinen, yksi meistä.

Vanhassa maailmassa kirkot olivat täynnä, kun papit olivat heti Jumalasta seuraavia. Siihen nähden on hyvin kummallista ja vähän säälikin, että kirkot ammottavat tyhjyyttään nyt, kun pappia ei tarvitse syntisen pelätä.

SEPPO KONONEN

Huolia siellä, huolia TÄÄLLÄ...

Voisinko oppia päästämään irti huolistani, edes vähän kerrallaan. Miten Jumala lohduttaa murehtijaa?

PIXABAY

Joskus tulee huolehdittua turhaan asioista, joille ei kuitenkaan voi mitään. Vaikka huomaisi, että huoli ei ole järkevä, se voi silti tuntua hyvin todelliselta.

Ja totta on, että jokaisen elämään sisältyy murheita. Turhia ja ylimitoitettuja huolia ei kuitenkaan kannata raahata päivästä toiseen. Kannattaa pysähtyä etsimään apua, jos huolet jumiutuivat menneisyyteen tai uhkaavat pimentää tulevaisuutta. ”Turhat taakat sitovat voimia ja estävät iloa virtaamasta vapaasti”, sanoo **Anna-Liisa Valtavaara** kirjassaan *Huolena huolehtiminen*.

”Ihmisen sisimmässä tuntuu usein olevan voimakas jarru ja muutosvastarinta silloinkin, kun tähtäimessä on jotain hyvää. Niin kauan kuin vanhan olotilan

kanssa jotenkin pärjää, ei tahdo saada otetuksi itseään niskasta kiinni.”

Huolehtiminen ja murehtiminen ovat usein syvällä tottumuksissa, mutta niistäkin voi opetella päästämään irti, edes vähän löysentää niiden voimaa.

”Elämä on niin arvokasta, että sitä ei kannata tuhlaa murehtimiseen. Huolehtija saattaa ennen pitkää huomata, että elämässä voi käydä myös hyvin”, Valtavaara toteaa.

Jumala on suojamme ja turvakallio

Halki Raamatun on tuhansia lupauksia, joihin kuka tahansa huolehtija voi tarttua. Valtavaara nostaa esiin muutamia maistiaisia.

”Sinun turvasi on ikiaikojen Jumala,

sinua kantavat ikuiset käsivarret.”

”Hän levittää siipensä yllesi, ja sinä olet turvassa niiden alla.”

Jumalaan turvaaminen on itse asiassa uskon ja luottamuksen synonyymi. Varsinkin Vanhassa testamentissa käytetään usein ilmaisua, että Jumala on turvamme. Psalmien kirjassa on kohtia, jotka kuvaavat Jumalaa turvan antajana ja turvapaikkana: Hän on suoja, kilpi, turvakallio, vuorilinna tai linnoitus, jonne voi paeta turvaan.

”Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat, minun rakkauteni sinuun ei järky eikä minun rauhanliittoni horju.”

Huolehtija jää helposti jossittelun loukkuun tai säälimään ja tuomitsemaan itseään. Jumalan anteeksianto on tarkoitettu uskottavaksi aivan täydelli-

sesti, iloon, rauhaan ja vapauteen asti, kuten synninpäästö toisinaan julistetaan. Kun on saanut Jumalalta anteeksi, saa olla turvassa. Jumalan julistama armahdus pitää kaikissa olosuhteissa.

”Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon.”

”Rukous on kanava, jonka kautta Jeesuksen rauha voi virrata meihin. Rukous rauhoittaa monella tapaa. Jumalan viesti huolenaiheissamme on selkeästi se, ettemme jäisi niitä itseksemme hautomaan vaan puhuisimme niistä hänelle mahdollisimman pian. Vaikka hän jo tietääkin tarpeemme, me itse tarvitsemme tätä kommunikointia Jumalan kanssa”, Valtavaara sanoo.

HANNA VALKONEN

Hyvästit turhille huolille!

Opi rentoutumaan

Ajatukset, tunteet ja käyttäytyminen ovat jatkuvassa yhteydessä kehoon. Rentoutuminen keventää ahdistusta ja huolia. Esimerkiksi hengityksen rauhoittaminen ja tasaannuttaminen on hyvä tapa rauhoittaa itseä. Jos kiinnittää omaan hengitykseen huomiota ja hengittää syvemmin pallean avulla, hengitys rauhoittuu. Kehon myötä tyyntyy mielikin.

Pidä huolihetki

Varaa itsellesi päivittäin 15 minuutin aika huoliesi käsittelyyn. Kun mieleen nousee päivän tai yön aikana asioita, kirjaa ne saman tien paperille tai huolipäiväkir-

jaan, mutta siirrä niiden käsittely erilliseen hetkeen. Älä ala pohtia tai märehtii niitä ennen huolihetkeä.

Hyväksy huolet

Kyky hyväksyä omia huolia ja niihin liittyviä tunteita on hyödyllistä erityisesti, kun ongelma ei ole ratkaistavissa. Huolijatuksen voi hyväksyä, ja sallia sen olemassaolo. Tämä tarkoittaa, että oppii tarkastelemaan huolia vain ajatuksina, ei todellisuutena.

Tarkastele uskomuksiasi

Huolestuneisuuteen liittyy usein vaikeutta sietää epävarmuutta, vaikka epävar-

muus onkin elämässä varsin yleinen tilanne. Tämä voi johtaa toisaalta varmisteluun, toisaalta asioiden hoitamisen välttelyyn. Jos uskoo, että huolehtiminen on haitallista, omia huolia voi yrittää huomaamattaankin torjua tai tukahduttaa. Tämä taas johtaa todennäköisesti niiden voimistumiseen. Jos taas pitää murehtimista hyödyllisenä, esimerkiksi yhdistää sen tunnollisuuteen, taipumus huolestua pysyy varmasti yllä ja saattaa vahvistua.

Huolehtijatyypin tuntomerkkejä, tunnistatko itsesi niistä?

Ylihuolehtija, huolissaan olja, murehtija,

märehtijä, synkistelijä, pessimisti, surkuttelija, säälijä, kauhistelija, voivottelija, huokailija, huolestuja, hätäilijä, jossittelija, varmistelija, varautuja, varasuunnittelija, kontrolloija, kyttääjä, huomauttelija, varoittelija, ylisuojelija, ylipelkääjä, utelija, hötkyilijä, hössöttäjä, hermoilija, jännittäjä, ylivastuullinen, taakankantaja.

Lähteet: Anna-Liisa Valtavaara: *Huolena huolehtiminen Kirjapaja 2009* www.mielenterveysseura.fi

HANNA VALKONEN

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Eero Juhani Siili, Miska Emil Kairinen, Hugo Olavi Muttilainen, Oliver Henrik Kröger, Mette Ellen Määttä

KUOLLEET

Rauha Inkeri Kröger 91, Marko Juha Ilari Pakarinen 53, Aino Kaarina Riekkinen 85, Saima Elina Antikainen 94, Kauko Olavi Majuri 90, Riitta Helena Remes 57, Rauno Lauri Antero Vepsäläinen 71, Martta Haakana 90, Tyyne Maria Mikkonen 97, Raija Aili Inkeri Pakarinen 84, Eija Riitta Elina Mara 73, Kaija Anita Lehtinen 89, Helvi Mirjam Keinänen 88

ALAVA

KASTETUT

Anna Sophie Larard-Tikkanen, Iisa Olivia Tiusanen, Luukas Tapio Armas Tistelgrén, Eeli Ilari Aukusti Niskanen, Robert Daniel Haikola, Mimosa Moonika Peppiina Tirkkonen, Milo Jesse Valtteri Voutilainen, Iida Ellen Alexandra Natunen, Kusti Onni Matias Bergmann

KUOLLEET

Teuvo Ensio Sallinen 80, Maria Elina Rytönen 44, Leena Marjatta Harju 63, Leena Marjatta Afflekt 72, Veikko Arne Hämäläinen 93

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Miia Marika Möykkynen, Nilsä; Sohvi Johanna Hiltunen, Juankoski; Ella Maria Voutilainen, Riistavesi; Emmi Eveliina Heiskanen, Riistavesi; Joel Pekka Apeli Soininen, Vehmersalmi; Dani Eikka Alexander Hiltunen, Juankoski

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Mika Petteri Juho Kinnunen ja Mari Hannele Rytönen, Tuusniemi

KUOLLEET

Aune Liisa Puustinen 78, Nilsä;

Eila Annikki Pirinen 84, Nilsä; Rauni Lempi Suhonen 85, Nilsä; Kaisa Anneli Niskanen 80, Sänneinen; Arja Annikki Mikkonen 67, Tuusniemi; Väinö Mustonen 88, Kaavi; Eeva Tellervo Huusko 76, Juankoski; Aarne Heikki Laakkonen 91, Riistavesi; Pauli Holopainen 90, Riistavesi; Ilta Kyllikki Pelkonen 94, Vehmersalmi; Viljo Paavali Pitkänen 90, Nilsä; Helmi Maria Pirinen 94, Kaavi; Wera Astrid Rissanen 93, Nilsä; Kari Juhani Vartiainen 60, Muuruvesi; Jenna Johanna Kauhanen 16, Nilsä; Erkki Aleksanteri Tuunainen 91, Vehmersalmi; Yrjö Vilho Hassinen 95, Riistavesi; Lyyli Seliina Taskinen 91, Vehmersalmi; Kyösti Jouko Rahunen 74, Tuusniemi; Riitta Maija Parviainen 80, Juankoski; Tauno Antero Räsänen 85, Kaavi; Alma Ester Juutilainen 87, Kaavi; Pertti Hyvönen 72, Tuusniemi; Vilho Einari Tirkkonen 81, Tuusniemi; Elsa Maria Tirkkonen 101, Juankoski; Kimmo Tapio Tolonen 69, Muuruvesi; Raija Lydyia Kaarina Keinänen 61, Nilsä

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Linnea Alexandra Kukkonen, Veeti Oskari Laitinen, Sonja Olivia Tuhkio, Adele Lumi Vanamo Peltokangas, Helmi Liisa Johanna Ruskovaara, Lilja Alisa Pesonen, Iinu Elviira Sivenon, Nuutti Vilho Daniel Makkonen

KUOLLEET

Riitta Anneli Kauppinen 62, Jonni Oskari Martikainen 18, Maija Annikki Pirinen 63, Samuli Oskari Räsänen 81, Liisi Irene Tuomainen 89, Kirsti Annikki Antikainen 81

KALLAVESI

KASTETUT

Neea Maria Korhonen, Sylvia Elsa Auroora Leutonen, Viljami Olli Johannes Haverinen, Jaakko Tobias Tammela, Kosti Christian Pietiläinen, Erja Katariina Röntynen, Helena Maria Kajander, Leon Albert Eemeli Rautakoski, Hertta Liisa Vilmiina Vesterinen, Joel Kaspian Rantala, Hilka Helena Hannele Rouvinen,

Valtteri Tuomo Johannes Tiainen, Enni Aune Emilia Tiainen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Mikko Petteri Ruotsalainen ja Eeva Johanna Inkeroinen

KUOLLEET

Reeta Raita Regina Pohjolainen 94, Arvo Kalevi Rissanen 82, Antti Räsänen 93, Jukka-Pekka Toivanen 58, Pasi Juhani Pöllänen 48, Seppo Edvard Karjalainen 83, Aune Marjatta Ollila 82, Lauri Esa Antikainen 96, Kyllikki Olga Maria Koistinen 91, Veli Eljas Lapveteläinen 85, Raili Maria Airaksinen 76

PUIJO

KASTETUT

Oiva Elmeri Honkavuo, Topias Veikka-Valtteri Hippi Avioliittoon kuulutetut Roni Marius Pluta ja Hanna-Mari Helena Metso

KUOLLEET

Martta Lovisa Juutinen 92, Kaija Anneli Pelkonen 76, Kauko Matti Juhani Jääskeläinen 69, Pauli Viljam Ikonen 86, Viljo Tietäväinen 97, Toimi Kalevi Leskinen 85, Ida Marjatta Korhonen 90, Lea Eeva Marjatta Laukkanen 65, Paula Anitta Kyllikki Haikarainen 81, Tyyne Ruotsalainen 97, Ari Pekka Hänninen 53, Riitta Liisa Huttunen 83

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Hertta Anneli Huttunen, Saaga Adele Selkimäki, Helmi Elena Isabella Kolehmainen, Vili Saku Taavetti Tunninen, Saana Inkeri Rissanen, Oiva Olavi Aleksanteri Enbuske, Emma Tytti Hannele Dahlberg, Veikko Eemil Leinonen, Leon Topias Koskinen, Enni Marjaana Kokkari-nen, Vilho Aleksanteri Pouta

KUOLLEET

Matti Eljas Julkunen 77, Lauri Tapio Miettinen 76, Martti Allan Kairistola 89, Kyllikki Häkkinen 76, Anna Vilhelmiina Lumilampi 92, Jenny Eliina Taskinen 92, Seppo Olavi Kokkonen 65, Teuvo Kalevi Johannes Taskinen 79

"lankaikkinen elämä."

Twaarna

MEIDÄN ROOLIMME osana Jumalan toimintaa maailmassa voi olla yllättävä. Marian tehtävä oli toimia Jeesuksen äitinä. Hän ei sitä pyytänyt, mutta häntä tarvittiin. Miten sinä olet osa Jumalan tehtävää? Mihin sinua tarvitaan?

ESPOON TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA 18.3.2018

SANALLISTA

Kristus on ylösnoussut

”TULKAA katsomaan, tuossa on paikka, jossa hän makasi. Menkää kiireesti sanomaan hänen opetuslapsilleen: ’Hän on noussut kuolleista.’ ”

Matt. 28:7-8.

Kohti valoa

Päivä pitenee, ilma lämpenee ja valo lisääntyy – elämme orastavan kevään aikaa. Nämä luonnon muutokset herättävät toivoa ihmisen mieleen. Kotimainen luonto monine vivahteineen on melkoinen rikkaus meille pohjoisen asukkaille. Aina on edessä jotain uutta odotettavaa. Kaikilla vuodenaajoilla on jotakin hyvää annettavana meille jokaiselle.

Valo ja pimeys, kylmyys ja lämpö vastakohtapareina täydentävät ja rikastuttavat toisiaan.

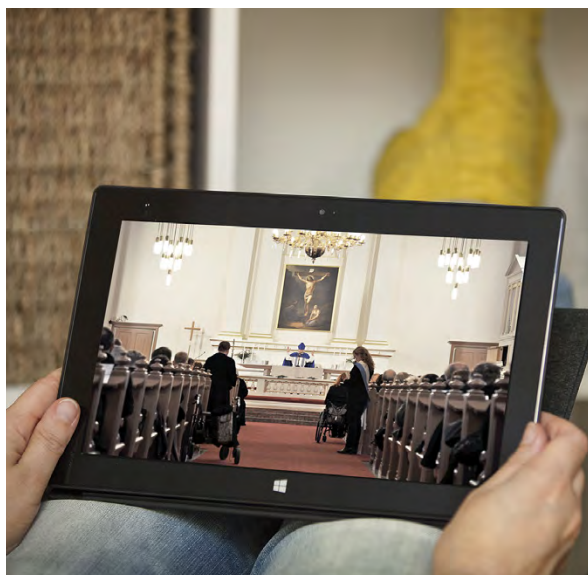
Kirkkovuodessa me elämme paastonajassa. Valmistaudumme kohtaamaan piinaviikon ja sitä seuraavan pääsiäisen vastakohtaiset tunnelmat tuskasta ja pelosta riemuun ja toivoon.

Palmusunnuntaina 25.4. valmistaudumme hiljaiseen viikkoon, mutta jo tuona sunnuntaina siirrymme kesäaikaan. Hiljaisen viikon alkaessa mieleemme täyttää toivo tulevasta, toivo valosta ja lämmöstä, kesää kohti kulkemisesta.

Tätä voimakkaita tunteita nostattavaa aikaa voimme yhdessä turvallisesti elää kotiseurakuntiemme moninaisissa pääsiäisenajan tapahtumissa. Paaston, piinaviikon ja pääsiäisen tapahtumat muistuttavat meitä siitä, että synkkyydenkin hetkellä meille jää toivo paremmasta. Ahdistuksenkin keskellä meillä on turva Kristuksen ylösnousemuksessa.

REIJO LEINO
KIRKKOHERRA
JÄRVI-KUOPIO SEURAKUNTA

Pääsiäisen virtuaalikirkon lähetykset

Kuopion tuomiokirkosta tulee pääsiäisen aikaan ylimääräisiä lähetyksiä.

Kiirastorstain messu to 29.3. klo 18
Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 30.3. klo 10
Pääsiäisyön messu la 31.3. klo 23
Sunnuntain 1.4. klo 10 messu lähetetään normaalisti.

Kuopion tuomiokirkon sunnuntaimessuja voit seurata netin kautta reaaliaikaisesti joka sunnuntai klo 10 Virtuaalikirkossa. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myöhemminkin. Virtuaalikirkon arkistossa ovat myös menneet jumalanpalvelukset.

Lähetykset Tuomiokirkosta löydät osoitteesta kuopionseurakunnat/tutki uskoa/ virtuaalikirkko tai virtuaalikirkko.fi

Sähköasennus
Hannu Tuomainen
 Puh. 050 553 8767
 info@sahkoasennusht.fi
 www.sahkoasennusht.fi

KOTISIHOUSPALVELUT
 ammattitaitoa kotisi parhaaksi

t a l o u s a s e m a . f i
 0440-769 670
 KOTITALOUS VÄH 50 %
 YKS.SOS.PAL TUOTTAJA

Tietokoneapu

**Kotitalous-
 vähennys 45%**
 www.orden.fi
 040 5844 045

Hautakiviliike Ikuistettu Oy

Laadukkaat kivet
 Yksilöllinen palvelu

 Puh: 045 109 1809
 www.ikuistettu.net
 ikuistettu@gmail.com

• Matot
 • Vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA
 Pesula
 Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
 Puh. (017) 263 3128
 www.pyykkisatama.fi

• HAUTAKIVET
 • KAIVERRUKSET
 • KULTAUKSET
 • ENTISÖINTITYÖT
 • KIVILYHDYT

**KIVI
 PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
 puh. 050 575 0004
 www.kivipajasarik.fi

**HAUTAKIVET
 LISÄKAIVERRUKSET**
 sekä kaikki kivialan palvelut

KIVILÄHDE
 KAAVIN KIVI
 • 1989 •

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
 Kirjekuorentie 6, Kaavi
 p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
 Avoimma ma-pe 8-17
 www.kaavinkivi.fi

SINI-MARJA KUUSIPALO

LUUKAS-PASSIO on kuulunut Sola Gratian ohjelmistoon jo useita vuosia. Tänä vuonna hiljaisen viikon esityksen valmistelu aloitettiin tammikuussa.

Kuorossa kohti PÄÄSIÄISTÄ

Kirkkovuoden suurin juhla näkyy kuorolaisten kalentereissa.

Siilinjärven seurakunnan Sola Gratia -kuoro esitti hiljaisen viikon tiistaina Luukas-passion Siilinjärven kirkossa. Teos kertoo Jeesuksen kärsimystarinan Luukkaan evankeliumin mukaan. Suomenkielisen passion on säveltänyt Seppo Pänkäläinen.

”Olen käynyt Kuopion tuomiokirkossa kuuntelemaan Johannes-passion sen alkuvuosista asti aina kun mahdollista. Luukas-passio on lyhyempi ja sen toteutus onnistuu harrastajajoukolta. Tähän ei väsy missään vaiheessa”, kuorolainen **Arto Rusanen** kertoo.

”Ei väsy myöskään harjoittelemaan uudestaan vuodesta toiseen. Pienimuotoinen teos on ihan rinnastettavissa isom-

piin”, Rusasen kuorotoveri **Ismo Makkonen** sanoo.

Kärsimystä jo pari kuukautta

Pänkäläisen passio tuli Siilinjärven kirkkokuoron ohjelmistoon kanttori **Ossi Jauhialaisen** aikana 2000-luvun alkupuolella. Tänä vuonna Jauhialainen lauloi teoksessa evankelistana, teos tuotiin parvelta kirkon etuosaan ja mukana oli myös Riistavedeltä lainattu pieni positiivurku.

”Aina löytää jotain uutta. Esimerkiksi millä äänellä kuoro kansanjoukkona milloinkin osallistuu”, Makkonen selittää.

Luukas-passiossa Ismo Makkosella on aina ollut Pilatuksen rooli. ”Se ei ole pitkä, laskin että 45 sekuntia. Mutta teksti on ihan erilainen laulettuna kuin luettuna tai puhuttu-

na. Olen ryhtynyt ajattelemaan, millainen Pilatus on ollut.”

”Hetimitäuksen roolin jälkeen palaan kansan joukkoon. Ensimmäisenä annan vapautuksen Jeesukselle, sitten kansan joukossa pyydän tälle tuomiota ja Barabbaalle vapautusta”, Makkonen miettii inhimillisyyttä.

Sola Gratia on harjoitellut passiota tammikuusta asti. ”Mitä isompi ja haastavampi juttu, sitä paremmin kuorolaiset sitoutuvat”, kuoronjohtaja **Vesa Kajava** kiittää.

Kuorolaisuus motivoi

Kirkkovuoden tärkein aika näkyy kuoroen pääsiäisen vietossa. ”Kuorolaisena pääsee valmistautumaan kirkollisiin pyhiin jo kuukausi pari etukäteen”, Makkonen sanoo.

Sitoutuminen viikoittaisiin

harjoituksiin palkitsee. ”Joskus lähten kotoa väsyneenä, mutta tulen ihan uutena miehenä takaisin. Aivot ovat vilkkaasti työssä, kun yrittää soinnutella muiden mukana. Väsymys kaikkoo. Kuin olisi superhoidossa”, Rusanen kertoo.

”Kuorossa laulamista saa paljon enemmän kuin vain kuuntelijana. Oman äänensä haluaa opetella mahdollisimman hyvin, että voisi tarvittaessa tukea vieruskaveriakin”, Makkonen sanoo.

”Eikä kaveria voi pettää”, Rusanen lisää hymyillen bassotoverilleen Makkoselle. Miesääniä on kuorossa vähän. Jokaista tarvitaan, ja se motivoi mukaan.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Mainosmyynti
Eine Kotamaa
050 315 5849

eine.kotamaa@slpmedia.fi

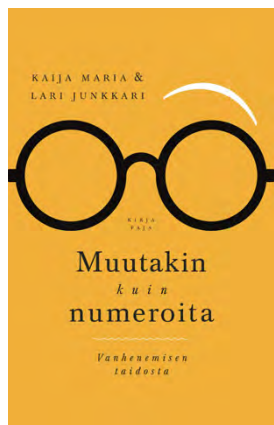
SLP KUSTANNUS

Elämä solmussa? Puhu, se auttaa.

Palveleva puhelin **0400 22 11 80** Arkisin 18-01, viikonloppuisin 18-03

KIRJALLISTA

Kaija Maria & Lari
Junkkari: Muutakin
kuin numeroita.
Vanhenemisen taidosta.
Kirjapaja. 2017. 169 s

Ja äkkiä on ilta

SAATTOHOITAESSANI isääni kysyin, onko hänellä ollut hyvä elämä.

”Tein liikaa esimerkiksi vanhempieni tahdon mukaan”, kuului vastaus. Kuudenkymppin kieppeillä ihminen on usein perimmäisten kysymysten äärellä. Eläkö omannäköisesti? Kuis-kuttaako äidin ääni korvassa, kun vaihdan perjantaisiivouksen leivoskahveihin? Entä kun tekisi mieli lähteä kahtelevaan mualimoo, mutta sille miehelle riittää kalojen narraaminen Kallaveden rannoilla? Ja seksiäkin jotkut vielä haluavat!

Teologi **Lari Junkkari** on nähnyt ikäihmisiä, jotka hänen

arvionsa mukaan ovat ahtaita mieleltään ja suppeita ajattelutaan. Kollega ja vaimo **Kaija Maria** menee vielä pidemmälle: ”Jos en vanhene, se tarkoittaa sitä, että olen kuollut.” Joskus myös eloisia eläkepäiviä estävät satuttavat sairaudet tai masennus mustaa maailman. Mutta kiintoisa on gerontologi **Marja Jylhän** näkemys siitä, että etenkin vanhuk-silla hyvinvointi ei ole sama kuin diagnooseihin perustuva terveys-käsitys. Junkkareiden sanoin se on uskoa, toivoa ja rakkautta, joille pitää itse määritellä sisältö

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Seurakuntavaaleihin kaivataan ehdokkaita

Noin neljä miljoonaa suomalaista kuuluu kirkkoon. Näkyvästä kampanjoinnista huolimatta vain reilu 15 prosenttia äänestysikäisistä jäsenistä äänesti viime seurakuntavaaleissa.

Ihmiset ovat seurakunnan jäseniä kukin taval-laan, kirkko kulkee mukana elämän eri vaiheissa, mutta äänestäminen tuntuu vaikealta.

Seurakuntavaalien tavoitteeksi on asetettu ehdokkaiden määrän kasvattaminen, valtuus-tojen keski-ikä laskeminen sekä äänestyspro-sentin nostaminen.

Viestinnän teemaksi on valittu #Minun kirk-koni. Vaaleissa halutaan viestiä siitä, mitä kirkko tarkoittaa seurakuntalaisille, ehdokkaille, työn-tekijöille.

Puijon seurakunnan kirkkoherra ja lääninro-vasti **Jaana Marjanen** pohtii, ovatko vaalit enää demokraattiset, jos äänestysprosentti on lähel-lä kymmentä: ”Silloin pieni vähemmistö päättää suuren enemmistön asioista seurakunnassa.”

Eri alojen asiantuntijoita tarvitaan

Marjasen mukaan vaalien ehdokkaiden rekry-tointi on ensisijaisesti seurakuntalaisten tehtä-vä. Viranhaltijoiden tehtävä on tukea ja kannus-taa valitsijayhdistyksiä - sekä entisiä että uusia.

”Tuntuu, että ihmiset eivät tiedä, mistä kaikesta luottamushenkilöt pääsevät päättä-mään. Ei tiedetä valitsijayhdistysten linjauksia, ei tunneta ehdokkaita eikä ole riittävästi eri-ikäisiä ehdokkaita”, summaa Marjanen ongelmakohtia.

”On syytä miettiä valitsijayhdistyksen yhtei-siä linjauksia, kun haetaan ehdokkaita. Ei vasta sitten, kun porukka on koossa.”

”Me tarvitsemme seurakunnissa jatkumoa: aiemmin olleita luottamushenkilöitä, jotka tuntevat historiaa ja toimintakulttuuria. Tarvi-taan myös uusia päättäjiä, jotka tuovat jotain uutta. Tarvitsemme eri alojen asiantuntijoita,

TIMO HARTIKAINEN

esimerkiksi talouden, kiinteistöjen, henkilös-töhallinnon, kulttuurin, koulun, päivähoiton ja viestinnän tuntemusta päätöksentekoon.”

Tulevaisuutta pitäisi ennakoita

Kirkossa eletään jaetun johtajuuden mallia: luottamushenkilö- ja virkamiesjohto toimi-vat rinnakkain ja yhdessä. ”Luottamushenki-lön tärkeä tehtävä on myös kannustaminen. Aina kun luottamushenkilöiltä tulee rakenta-vaa palautetta työyhteisölle, se tuntuu hyvältä”, kertoo Marjanen.

”Ehdokasrekrytointia varten seurakunnis-sa kannattaa miettiä, mistä päätetään neljän seuraavan vuoden aikana. Onko tulossa henki-löstövalintoja? Mitä priorisoidaan, kun resurs-sit vähenevät? Missä tilanteessa seurakuntam-me on taloudellisesti? Jos talous on alijäämäi-nen, miten siitä selvittää?”

Marjanen painottaa, että luottamustehtävä merkitsee sitoutumista. Kokoukset saattavat venähtää pitkiksi: ”Tarvitaan rakkautta seura-kuntaan. Ilman sydämen paloa kirkkoa kohtaan ei jaksa istua neljää vuotta säännöllisesti koko-uksissa ja kuunnella keskustelua.”

Tule päättämään kirkkosi asioista

Luottamushenkilön edellytyksiä ovat:

- Kristillisestä vakaumuksesta tunnettu
- 18 vuotta täyttänyt
- Seurakunnan konfirmoitu jäsen.

LUKIJAN KUVA

Lähetä Lukijan kuva
kirkkojakoti@evl.fi

JUHAN KOSKELL

KARTTULAN kirkon alttari pitkäperjantaina puettuna mustaan. Kuvan lähetti Juhani Koskell.

LUOTTAMUSHENKILÖ

Rakkautta ja naulanreikiä

JOOSEF oli tulenpalavasti rakastunut itseään huomattavasti nuorempaan **Mariaan**, joka oli hyvätapainen ja puhdasmielinen. Maria tuli raskaaksi ja Josef tiesi, että lapsi ei ole hänen. Kysymys oli jostain suuremmasta ja yhteinen matka jatkui. Lapselle oli jo ennen syntymää annettu suuri tehtävä. Kun lapsi syntyi, äidinrak-kaus poikaa kohtaan oli suuri, vaikka hän tiesi menettävänsä tämän. Palmusunnuntaina alkoi tuon miehen kärsimysmatka ristille. Jeesus saapui aasilla ratsastaen Jerusalemiin. Kansa levitti hänen kulku-reitilleen palmunoksia ja vaatteita. Hiljaisen viikon pitkä taival alkoi. Rauhallinen mies ei protestoinut kohtaloaan, vaan otti vastaan sen mitä kirjoitettu oli.

Monelle ihmiselle pääsiäinen tietää vapaata ja vapaapäiviä. Pääsi-äisen sisältö usein unohtuu ja päivien aikana voi tehdä mitä tahansa.

Omassa lapsuuskodissani ja nyt aikuisena vietän hiljaista viikkoa mahdollisimman rauhallisesti. Siihen kuuluvat tilaisuudet seura-kunnassa ja oloa lähimpien kanssa.

Kiirastorstain messu hiljentää lopullisesti viikon ohjelman. Messun lopuksi kirkkosali riisutaan kaikesta tavarasta ja kirkkoon tavallisesti kuuluvista asioista. Omassa lapsuuskirkossani Alastarolla sali peitettiin mustilla kankailla riisumisen jälkeen. Muistan, kuinka synkältä se näytti lapsen silmissä.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus, jossa kirkkosali on tyhjä eikä virsiä säestetä, on aina syväkdyttävä kokemus. Pitkäperjan-tai vietettiin lapsuuskodissani kotona ja oltiin rauhallisesti. Lapse-na uskoin, että pitkäperjantain nimi tuli juuri siitä, että aika tuli niin pitkäksi, kun tekeminen oli rajoitettua.

Pääsiäisaamuna tai pääsiäisyönä messussa on riemullista. Elämä on voittanut kuoleman.

Ihmisen on hyvä aika-ajoin pysähtyä tässä maailman melskees-sä. Arjen aherruksen jälkeen juhlakin maistuu juhla. Pääsiäisen riemu taittaa talven ja kevät koittaa vähitellen.

Hyvää pääsiäistä kaikille!

TIMO HARTIKAINEN

ERIKA SUOMINEN
JÄRVI-KUOPION
SEURAKUNTA

”ROOLIAHMOILTA voi aina oppia jotakin elämästä. Näyttelijäntyö on mieletön sukellus ihmisen psyykkiseen maailmaan”, Seija Pitkänen kuvailee.

Kaipuu HILJAISUUDEN SYLIIN

Hiljaisuus ja rauha. Kauneus ja vaihtuvuus. Seija Pitkänen tuntee lepäävänsä luonnon ihmeiden keskellä.

Pääsiäinen ja lähestyvä kevät saa näyttelijä **Seija Pitkäsen** mielen kuplimaan ilosta.

”Minulle pääsiäinen merkitsee erityisesti valoa, kääntymistä pois pimeästä. Siinä ovat läsnä ilo ja riemu.”

Keltainen väri on vahvasti esillä Pitkäsen pääsiäisessä. Ja pajunkissat.

”Ne kuuluvat ehdottomasti asiaan. Jostain minä aina pajunkissat kodin koristeksi taion.”

”Pääsiäisen tärkeä traditio on myös ystävien ja sukulaisten tapaaminen. Käymme puolin ja toisin vieraisilla.”

Kuopion kaupunginteatterissa työskentelevällä Pitkäsellä on pääsiäisen aikaan pidemmät vapaat. Silloin on mahdollisuus ladata akkuja, rauhoittua ja nauttia heräävän luonnon ihmeistä.

Ihmettelyn taito

Viime aikoina hiljaisuuden etsimisestä on tullut Pitkäselle yhä tärkeämpää.

”Innostuin ensin joogasta ja sen myötä myös hiljaisuus alkoi puhutella uudella tavalla.”

”Tämän ajan henki on se, että koko ajan pitää mennä, tehdä ja kokea. Ei saisi pysähtyä hetkeksikään. Ihmisten keskitty-miskyky on nykyään kovin heikko.”

Kaipaamansa hiljaisuuden Pitkänen on löytänyt luonnosta. Sen äärellä saa mykistyttyä jatkuvasti.

”Suomalainen luonto on vain niin kerta-

kaikkisen hieno. En jaksa lakata hämmästelystä vaikkapa upeita lumikiteitä tai puhkeamaisillaan olevia hiirenkorvia”, Pitkänen innostuu.

”Kunpa sitä osaisikin säilyttää loppuun saakka ihmettelyn taidon.”

Pitkänen kokee, että maailma on välillä pelottavankin kova paikka.

”Siksi luonnon tarjoama hiljaisuuden syli tuntuu rauhoittavalta, lähes terapeutiselta.”

”Siskoani on kiittäminen siitä, että löysin luonnon ihmeellisyyden. Hän tietää kaikesta luontoon liittyvästä niin paljon, että minä jään siinä auttamatta kakko-seksi.”

Intia mullisti elämän

Jos luonto on opettanut Pitkäselle rauhoittumista, niin Intia on puolestaan järjestyttänyt hänen ajatusmaailmaansa. Useat matkat Intian eri kolkkiin ovat saaneet Pitkäsen katsomaan arkisiakin asioita aivan erilaisten linssien läpi.

”Yritän parhaani mukaan nähdä arvon siinä arjessa, missä elän. Yritän myös olla tyytyväinen siihen, mitä minulla on. Kovin helposti me täällä hyvinvointivaltiossa valitamme kaikkea ja haluamme aina vain lisää milloin mitään.”

”On vaatinut paljon, että pystyy suhtautumaan siihen kaikkeen epäoikeudenmukaisuuteen, mikä Intiassa vyöryy vastaan. Tiukkaa se tekee edelleen.”

Pitkäsen mukaan on kova paikka kohdata esimerkiksi kerjääviä spitaalisia ja samalla nähdä, kuinka osa ihmisistä elää loistokkaasti.

”Myös naisten huono asema on tuntunut järkyttävältä. Toisaalta olen saanut tutustua Intiassa moniin upeisiin naisiin, jotka asemastaan huolimatta säteilevät viisautta ja vahvuutta.”

”Yritän nähdä arvon siinä arjessa, jossa elän.”

”Kun aikoinaan lähdin Intiaan ensimmäistä kertaa ystävättäreni kanssa, sanoin hänelle, että haluan löytää jotain sellaista, mitä en ole vielä löytänyt.”

Ja niin todellakin kävi. Tuolla reissulla Pitkäsen muun muassa tapasi nykyisen aviopuolisonsa.

Enemmän armoa

Maailmaa nähnyt ja ulkomaalaisen kanssa naimisissa oleva Pitkänen on surullisena seurannut Suomessa vellovaa maahanmuuttajakeskustelua.

”Mielestäni on kummallista, että eri kansallisuuksia niputetaan sen mukaan, kuka saa tulla tänne ja kuka ei.”

”Monet joutuvat lähtemään sodan jaloista ja ovat kokeneet kovia. Miksi

emme soisi heille edes pientä siivua siitä hyvästä, mitä meillä täällä on.”

Pitkäsen ei pidä myöskään siitä, että ihmisiä lähtökohtaisesti epäillä.

”Aina välillä kuulee niitä arveluja, että turvapaikanhakijoilla ei ole puhtaita jauhoja pussissaan. Miksi muualta tulevat olisivat automaattisesti pelkästään epäilyttäviä? Meistä jokaisesta löytyy niin hyvyyttä kuin myös se pimeämpi puoli.”

Armo. Siihen Pitkänen soisi törmäävänsä tässä ajassa enemmän.

”Pitäisi olla armollisempi kanssaeläjiä kohtaan. Ja itseään kohtaan myös. Elämä ei ole täydellistä kenelläkään, eivätkä asiat aina mene niin kuin on toivottu. Armollisuus auttaa kohtaamaan epätäydellisyyden.”

Yksi päivä eteenpäin

Armon lisäksi Pitkäsen peräänkuuluttaa myös toivoa. Siihen hän itse luottaa mustimpina hetkinä.

”Olen niin monesti kokenut sen, että asiat muuttuvat yön yli nukuttuani joka tapauksessa johonkin suuntaan. Minusta se on armollista.”

”Surun ja vaikeuksien keskellä pitäisi jaksaa nähdä edes se yksi päivä eteenpäin. Enempää ei tarvitse sillä hetkellä. Toivon säilyttäminen on tärkeää.”